

Nelsonův syndrom

Vypracovala: Eva Müllerová (F16106)

- Vzácné onemocnění
- Vzniká jako následek léčby Cushingova syndromu*, kdy dochází k odstranění jedné nebo obou nadledvin – narušení hormonálního systému korigujícího odpověď organismu na stres a hospodaření s vodou
- Příčinou vzniku Nelsonova syndromu je stimulace hypofýzy nadprodukcí hypotalamického kortikotropin – releasing hormonu při oslabení zpětnovazebné inhibice kortizolem
- Nelsonův syndrom nastává u 15 – 25 % pacientů po odstranění nadledvin při Cushingově syndromu, ve stejném poměru u mužů i žen, může se rozvinout až 24 let po bilaterální adrenalectomii, průměr je ale 15 let
- Pro diagnostiku Nelsonova syndromu se používají krevní testy, CT a magnetická rezonance
- První případ byl popsán v roce 1958 a úmrtnost této choroby činila 12 %, nyní je úmrtnost díky modernizaci zdravotnictví mnohem nižší

* extrémně zvýšená hladina kortikoidních hormonů, nejčastěji způsobená nádorovým bujením kůry nadledvinek, které tyto hormony produkují

- Příznaky:

1. Nekontrolovatelný nárůst předního laloku hypofýzy → útlak okolních struktur (zrakový nerv – výpadky zorného pole, rozostřené vidění, barvy se nezdají tak jasné)
2. Silné zvracení
3. Bolesti hlavy
4. Tmavší barva kůže z důvodu zvýšené tvorby melaninu
5. U žen přerušování menstruace
6. Zvýšená hladina ACTH a beta MSH v krvi
7. Hypopituitarismus – zvýšenou kompresí, hormonální nedostatečnost hypofýzy, příznaky závisí na tom, který hormon se účastní

Hyperpigmentation with Nelson's syndrome

- Rizikové faktory pro vznik Nelsonova syndromu
 1. Rychlý vzestup ACTH po adrenalectomii
 2. Dlouhá doba Cushingovy nemoci před adrenalectomií
 3. Mladší věk - děti jsou zvláště vysoké riziko.
- Léčba:
 1. Radioterapie – zamezí abnormálnímu růstu hypofýzy
 2. Chirurgické odstranění – skrze kosti na bázi lebky
 3. Léky - bromokriptin – běžně používaný pro zastavení laktace u žen, má celkem dobré schopnosti tlumit růst hypofýzy, ale má mnoho vedlejších účinků (převážně kardiovaskulární, neurologické, psychiatrické)
 - kabergolin – má vyšší účinnost v léčbě syndromu než bromokriptin, nižší dávkování a menší spektrum vedlejších účinků
 - temozolomid – chemoterapeutikum podávané perorálně

Zdroje:

- <http://www.sukl.cz/bromokriptin-omezeni-pouzivani-pro-prevenci-a-zastaveni?highlightWords=bromokriptin>
- <http://www.endokrinni-system.cz/novinky-es/nelsonuv-syndrom-61>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Nelson%27s_syndrome
- <https://mediately.co/cz/drugs/W2B01sfusTjOWX0nditUfLI6k12/dosti-nex-0-5mg-tableta>
- <http://pituitary.ucla.edu/nelsons-syndrome>
- <https://patient.info/doctor/nelsons-syndrome>